

СОВЕТ ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Челнов, д. 10, в. Верхний Услон,
423610

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ СОВЕТЫ

Казань, 18 чынвар, 2021-жыл, 10-күн

РЕШЕНИЕ

26.04.2021

с. Верхний Услон

КАРАР

№ 10-111

Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап Палатасы турында
Нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында

"Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" Федераль законның 7 статьясына һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 13 статьясына үзгәрешләр керту хакында" 2018нче елның 27нче декабрендәге 559-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә,

Югары Ослан муниципаль районы Советы
карап итте:

1. Югары Ослан муниципаль районы Советының 2011нче елның 11нче июлендәге 13-133нче номерлы каары белән расланган Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап Палатасы турындагы Нигезләмәгә тубәндәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә:

1.1 Нигезләмәнең 2 пунктын тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«Тулы исеме: «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап Палатасы» казна учреждениесе».

Кыскартылган исеме: «КСП» МКУ .

2. Нигезләмә текстын яңа редакциядә расларга (1нче күшымта).

3. Әлеге каарны Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М. Г. Зиятдинов

Югары Ослан муниципаль районы
Советының
2021нче елның 26нчы апеленнөн
10-111нче номерлы қарапына
1нче күшымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының
Контроль-хисап Палатасы турында
НИГЕЗЛӨМӘ

**Статья 1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль
районының Контроль-хисап Палатасы статусы**

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап Палатасы (алга таба – Контроль-хисап Палатасы) тышкы муниципаль финанс тикшеруенен дайми эшләүче органы булып тора, Югары Ослан муниципаль районы Советы тарафыннан (алга таба - район Советы) төзелә һәм аңа хисап tota.

Контроль-хисап Палатасы муниципаль казна учреждениесе булып тора.

2. Тулы исеме: «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап Палатасы» муниципаль казна учреждениесе.

Кыскартылган исеме: «КСП» МКУ .

3. Контроль-хисап Палатасы оештыру һәм функциональ бәйсезлеккә ия һәм үз эшчәнлеген мәстәкыйль гамәлгә ашыра.

4. Контроль-хисап Палатасының эшчәнлеге, шул исәптән, район Советы вәкаләтләре вакытыннан алда тәмамлануга яки вакытыннан алда туктатылуға бәйле рәвештә, туктатыла алмый.

5. Контроль-хисап Палатасы жирле үзидарә органы булып тора, юридик зат хокукларына ия, герб мәһере, үз исеме һәм Район гербы төшерелгән бланклар.

6. Контроль-хисап Палатасы үз эшчәнлегене мәсьәләләре буенча хокукый инициативага ия.

**Статья 2. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенең хокукый
нигезләре**

Контроль-хисап Палатасы үз эшчәнлеген Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Югары Ослан муниципаль районы Уставы, әлеге Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукый актлар нигезендә башкара.

Статья 3. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеге принциплары

Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеге Законлылык, объективлык, нәтижәлелек, бәйсезлек һәм хәбәрдарлык принципларына нигезләнә.

Статья 4. Контроль-хисап Палатасы составы

1. Контроль-хисап Палатасы Контроль-хисап Палатасы рәисе һәм аппараты составында оештырыла.

2. Контроль-хисап Палатасы рәисе һәм аппарат хезмәткәрләре муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар булып торалар.
3. Контроль-хисап Палатасы рәисе вәкаләтләре вакыты биш ел тәшкил итә.
4. Контроль-хисап Палатасы аппараты составына инспекторлар һәм башка штат хезмәткәрләре керә. Контроль-хисап Палатасы инспекторларына тышкы муниципаль финанс контролен оештыру һәм үткәру буенча бурычлар йөкләнә.
5. Контроль-хисап Палатасы аппараты хезмәткәрләренең хокуклары, бурычлары һәм жаваплылыгы федераль законнар, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, Контроль-хисап Палатасы регламенты белән билгеләнә.
6. Контроль-хисап Палатасының штат саны район Советы тарафыннан Контроль-хисап Палатасы Рәисе тәкъдиме белән билгеләнә.

5 Статья. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына билгеләп кую тәртибе

1. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына район Советы карары белән билгеләнә. Палата рәисенә Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы күрсәтмәсе нигезендә еллык төп һәм ёстәмә ял бирелә.
2. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына кандидатуралар турында тәкъдимнәр район Советына кертелә:
  - 1) Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы;
  - 2) район Советы депутатлары - район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә ёчтән бер өлеше;
3. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына кандидатуралар район Советына әлеге статьяның 2 өлешендә санап үтәлгән, Контроль-хисап Палатасының гамәлдәге Рәисе вәкаләтләре беткәнче ике айдан да соңға калмыйча тапшырыла.
4. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына тәкъдим ителгән кандидатураларны караганда, район Советы әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү-килмәү турында Татарстан Республикасы Хисап Палатасы рәисе фикерен соратып алырга хокуклы.
5. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына кандидатураларны карау тәртибе район Советы Регламенты белән билгеләнә.

Статья 6. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына кандидатураларга карата таләпләр

1. Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына дәүләт, муниципаль идарә, дәүләт, муниципаль контроль (аудит), икътисад, финанс, юриспруденция өлкәсендә биш елдан да ким булмаган югары белем һәм эш тәжрибәсе булган Россия Федерациясе гражданнары билгеләнә.
2. Россия Федерациясе гражданины Контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына тубәндәгә очракта билгеләнә алмый:
  - 1) аның алышынмаган яисә юкка чыгарылмаган хәкем ителүе булу;
  - 2) аны закон көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалануга сәләтә чикләнгән дип тану;
  - 3) дәүләт һәм федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә рәхсәт рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр дә граждан биләгән вазыйфасы буенча вазыйфаларны үтәү мондый белешмәләрне куллануга бәйле булса;

4) Россия Федерациисе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил гражданлыгын алу яки Россия Федерациисе гражданының чит ил дәүләте территориясендә даими яшәу хокуқын раслаучы яшәүгә төре яисә башка документ алу;

5) Әлеге статьяның 3 пунктында каралған нигезләр буенча

3. Контроль-хисап Палатасы рәисе Югары Ослан муниципаль районы Советы Рәисе, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы, Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе, Югары Ослан муниципаль районы территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән бергә якын туганлык яки үзлектә (ата-аналар, ир белән хатын, балалары, абыйлы-энеле, апалы, апалы-сенәлле, шулай ук бертуганнары, апалы-сенәлле, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) була алмый.

4. Контроль-хисап Палатасы рәисе, укытучылық, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнә алмый. Шул ук вакытта мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациисene ҳалықара килешүендә яисә Россия Федерациисе законнарында башкача каралмаган булса, бары тик чит илләр, ҳалықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый.

5. Контроль-хисап палатасы рәисе, шулай ук күрсәтелгән вазыйфанды биләүгә дәгъва қылучы затлар үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында, шулай ук хатынның (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында белешмәләр Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар өчен муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә тапшырырга тиеш.

7 Статья. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларының статусы гарантияләре

1. Контроль-хисап Палатасы рәисе һәм инспекторлары Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары булып торалар.

2. Вазыйфаи вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга комачаулау яки алар тарафыннан кабул ителгән каарларга йогынты ясау максатларында Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларына нинди дә булса формада йогынты ясау, шулай ук Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларына карата көчләү, мәсхәрәләү, шулай ук яла ягу, яисә аларның эшчәнлеге турында белә торып ялган мәгълүмат тарату Россия Федерациисе законнарында һәм (яисә) Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән жаваплылыкка кiterə.

3. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары судьяларны, хокук саклау һәм контрольдә туту органнарының вазыйфаи затларын дәүләт ялавы турында Россия Федерациисе законнары һәм Россия Федерациисene башка норматив хокукий актлары нигезендә дәүләт ялавына тиеш.

4. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары һөнәри бәйсезлек гарантияләренә ия.

5. Контроль-хисап Палатасы рәисе вакытыннан алда район Советы каары нигезендә вазифаларыннан азат ителә:

1) судның аларга карата гаепләү каарының законлы көченә керүе;

2) аларны суд каары белән хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалануга сәләтне чикләнгән дип тану;

3) Россия Федерациисе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил гражданлыгын алу яки Россия Федерациисе гражданының чит ил дәүләте территориясендә даими яшәу хокуқын раслаучы яшәүгә төре яисә башка документ алу;

4) отставка турында язмача гариза бири;

- 5) Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелеге вакытыннан алда азат иту турында карап кабул иткән очракта, үзләренә йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда яисә вазыйфаи вәкаләтләрдән явызларча файдаланганда Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозу;
- 6) федераль закон нигезендә муниципаль берәмлекнен норматив хокукый акты белән билгеләнгән вазыйфада булуның ин чик яшенә житу;
- 7) әлеге Нигезләмәнен 6 статьясындагы 2-3 өлешләрендә каралган хәлләрне ачыклау;
- 8) "Коррупциягә каршы тору турында" 2008нче елның 25нче декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012нче елның 3нче декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән "Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм қыйммәтле әйберләрне чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында" 2013нче елның 7нче маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда каралган чикләүләрне, тыюларны, вазыйфаларны үтәмәү.

Статья 8. Контроль-хисап Палатасы вәкаләтләре

1. Контроль-хисап Палатасы тубәндәге вәкаләтләрне башкара:

- 1) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты үтәлешен контрольдә тоту;
- 2) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты проектларына экспертиза;
- 3) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү;
- 4) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты акчаларын, шулай ук Югары Ослан муниципаль районы бюджеты тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганаклардан алына торган акчаларның законлылыгына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә һәм экономиялелегенә) контрольлек итүне оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 5) Югары Ослан муниципаль районы милкендә булган мөлкәт, шул исәптән Югары Ослан муниципаль районы милкендә булган интеллектуаль эшчәнлек нәтижәләре һәм индивидуализация чарапары белән идарә итүнен билгеләнгән тәртибе үтәлешен контрольдә тоту;
- 6) Югары Ослан муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр бирүнен нәтижәлелеген бәяләү, шулай ук муниципаль гарантияләрнең һәм поручительлекләрнең законлылыгын бәяләү, юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан Югары Ослан муниципаль районы бюджеты һәм Югары Ослан муниципаль районы милкендә булган мөлкәт хисабына башкарыла торган алыш-биreshләрнең башка ысууллары белән үтәлешен тәэммин итү буенча муниципаль гарантияләрнең һәм поручительлекләрнең законлылыгын бәяләү;
- 7) Югары Ослан муниципаль районының чыгым йөкләмәләренә, шулай ук муниципаль программаларга кагылышлы өлешендә муниципаль хокукый актлар проектларына финанс-икътисадый экспертиза (финанс-икътисадый нигезләмәләрнең нигезлелеген дә кертеп);
- 8) Югары Ослан муниципаль районында бюджет процессын анализлау һәм аны камилләштерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәр әзерләү;
- 9) Югары Ослан муниципаль районы бюджетының үтәлеше, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чарапар нәтижәләре турында мәгълүмат әзерләү һәм мондый мәгълүматны муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органына һәм муниципаль берәмлек Башлыгына тапшыру;

- 10) Югары Ослан муниципаль районы бюджетыннан Югары Ослан муниципаль районы составына керүче жирлекләр бюджетларына кергән акчаларның законлылығына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә һәм экономиялелегенә) контроль;
- 11) Югары Ослан муниципаль районы составына керүче жирлекләрдә, Югары Ослан муниципаль районы Советы һәм жирлекләрнең вәкиллекле органнары тарафыннан төзелгән килешүләр нигезендә, тышкы муниципаль финанс тикшерүе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;
- 12) Югары Ослан муниципаль районаның чыгым йөкләмәләре реестрының Югары Ослан муниципаль районы бюджеты проекты нигезендә чираттагы финанс елында финансланырга планлаштырыла торган чыгым йөкләмәләре һәм чыгым йөкләмәләре реестрина кертелгән чыгым йөкләмәләре арасында туры килү-килмәүне ачыклау буенча мәгълүматлар анализы;
- 13) Югары Ослан муниципаль районы программаларын һәм үсеш планнарын тормышка ашыру барышын һәм нәтижәләрен контролльдә тоту;
- 14) Югары Ослан муниципаль районы бюджетының үтәлеше мониторингы;
- 15) Югары Ослан муниципаль районында социаль-икътисадый хәлгә анализ;
- 16) Югары Ослан муниципаль районы башкарма органнарында эчке финанс контролен оештыруга ярдәм иту;
- 17) коррупциягә каршы торуга юнәлдерелгән чараларда вәкаләтләр чикләрендә катнашу;
- 18) дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэммин иту өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында законнарда билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районаның муниципаль ихтияжларын тәэммин иту өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә аудитны гамәлгә ашыру;
- 19) тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә федераль законнар, Россия Федерациясе субъекты законнары, район Советы Уставы һәм норматив хокукий актлары белән билгеләнгән башка вәкаләтләр.

2. Тышкы финанс контроле Контроль-хисап Палатасы тарафыннан башкарыла:

- 1) Югары Ослан муниципаль районы милкендә булган мәлкәтне куллансалар, жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль унитар предприятиеләргә, шулай ук башка оешмаларга карата;
- 2) жирле бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр) һәм алучылар эшчәнлеген контролльдә тоту тәртибендә алар тарафыннан субсидияләр, кредитлар, гарантияләр алу шартларын тикшерүне гамәлгә ашыру юлы белән, күрсәтелгән оешмаларны тикшерү мөмкинлеге жирле бюджет акчалары исәбеннән субсидияләр, кредитлар, гарантияләр бирү турындагы килешүләрдә билгеләнгән очракта, башка оешмаларга карата.

Статья 9. Тышкы муниципаль финанс тикшеруенең контроль-хисап органнары тарафыннан гамәлгә ашыру формалары

1. Тышкы муниципаль финанс контроле Контроль-хисап Палатасы тарафыннан контроль яки экспертиза-аналитик чаралар рәвешендә башкарыла.
2. Контроль чара уздырганда Контроль-хисап Палатасы тиешле акт (актлар) төзи, ул тикшерелә торган органнар һәм оешмалар житәкчеләренә житкерелә. Акт (актлар) нигезендә Контроль-хисап Палатасы тарафыннан хисап төзелә.
3. Эксперт-аналитик чара үткәргәндә Контроль-хисап Палатасы хисап яки бәяләмә төзи.

Статья 10. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары

1. Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашырганда Контроль-хисап Палатасы тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларына таяна.
2. Тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларын эшләү Контроль-хисап Палатасы тарафыннан башкарыла:
  - 1) Россия Федерациясе Хисап палатасы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Хисап Палатасы тарафыннан расланган Гомуми таләпләр нигезендә жирле үзидарә органнарына, муниципаль органнарга, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль предприятиеләргә карата;
  - 2) башка оешмаларга карата - федераль законда билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә.
3. Тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларын әзерләгендә дәүләт контроле, аудит һәм финанс хисабы өлкәсендә халыкара стандартлар исәпкә алына.
4. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары Россия Федерациясе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килә алмый.

Статья 11. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген планлаштыру

1. Контроль-хисап Палатасы үз эшчәнлеген мәстәкайль эшләнә һәм раслана торган планнар нигезендә башкара.
2. Контроль-хисап Палатасының эш планы планлаштырыла торган елның 30 декабренә кадәр раслана.
3. Контроль-хисап Палатасының эш планына район Советы йөкләмәләре, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгының планлаштырыла торган елның 15 декабренә кадәр Контроль-хисап Палатасына жибәрелгән тәкъдимнәре һәм запрослары мәжбүри кертелергә тиеш.
4. Район Советы, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгының Контроль-хисап Палатасының эш планын үзгәрту буенча тәкъдимнәре Контроль-хисап Палатасы тарафыннан кабул ителгән көннән 10 көн эчендә карала.

Статья 12. Контроль-хисап Палатасы регламенты

Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенең юнәлешләре әчтәлеге, эшләр алып бару, контроль һәм эксперт-аналитик чаралар әзерләү һәм үткәрү тәртибе һәм контроль-хисап палатасының эчке эшчәнлегенең башка мәсьәләләре Контроль - хисап Палатасы регламенты белән билгеләнә, ул Югары Ослан муниципаль районы Контроль-хисап Палатасы рәисе күрсәтмәсе белән раслана.

Статья 13. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары таләпләрен үтәү мәжбүрилеге

1. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларының Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән вазыйфаи вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле таләпләре һәм запрослары жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, тышкы муниципаль финанс контроле гамәлгә ашырыла торган оешмалар (алга таба - тикшерелә торган органнар һәм оешмалар) тарафыннан үтәлергә тиеш.
2. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларының законлы таләпләрен һәм запросларын үтәмәү, шулай ук аларга йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга комачаулау Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән жаваплылыкка кiterә.

**Статья 14. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген оештыру буенча
рәис вәкаләтләре**

1. Контроль-хисап Палатасы рәисе:
- 1) Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенә гомуми житәкчелек итуне гамәлгә ашыра;
- 2) Контроль-хисап Палатасы регламентын раслый;
- 3) Контроль-хисап Палатасының эш планнарын һәм аларга үзгәрешләр раслый;
- 4) Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеге турында еллық хисап раслый;
- 5) тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларын раслый;
- 6) Контроль-хисап Палатасының контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар нәтижәләрен раслый; Контроль-хисап палатасы күрсәтмәләренә kul күя;
- 7) контроль һәм эксперт-аналитик чаралар житәкчесе булырга мөмкин;
- 8) район Советына һәм Югары Ослан муниципаль районы Башлыгына Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеге, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чаралар нәтижәләре турында еллық отчет тәкъдим итә;
- 9) Россия Федерациисе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары белән мөнәсәбәтләрдә Контроль-хисап Палатасын тәкъдим итә;
- 10) структур бүлекчәләр турында нигезләмәләрне һәм Контроль-хисап Палатасы хезмәткәрләренең вазыйфаи регламентларын раслый;
- 11) Контроль-хисап Палатасы аппараты хезмәткәрләрен найм һәм эштән азат иту буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;
- 12) Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар (боерыклар, күрсәтмәләр) чыгара.

**Статья 15. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларының
хокуклары, бурычлары һәм жаваплылығы**

1. Контроль-хисап Палатасының үзләренә йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләрне башкарганда вазыйфаи затлары хокуклы:
  - 1) тикшерелә торган органнар һәм оешмалар тарафыннан биләнә торган территориягә һәм биналарга totkarlyksız керергә, аларның документларына һәм материалларына ия булырга, шулай ук алар биләгән территорияләрне һәм бүлмәләрне кааррага;
  - 2) ялган, урлау, явызларча файдалану һәм әлеге хокукка каршы гамәлләрне булдырмау очрагында кассалар, касса һәм хезмәт урыннары, тикшерелүче органнар һәм оешмаларның складлары һәм архивларына мәһер сугу, Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән чикләүләрне исәпкә алып, документлар һәм материалларны алырга. Кассаларны, касса һәм хезмәт урыннарын, складларны һәм архивларга мәһер сугу, документлар һәм материалларны алу тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның вәкаләтле вазыйфаи затлары катнашында һәм тиешле актлар төзу белән башкарыла;
  - 3) үз компетенциясе кысаларында федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары һәм аларның структур бүлекчәләре, Россия Федерациисе субъектлары дәүләт хакимиите органнары һәм дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, оешмалар вазыйфаи затларына запрослар жибәрергә;
  - 4) үз компетенциясе кысаларында тикшерелүче органнар һәм оешмаларның житәкчеләреннән һәм башка вазыйфаи затларыннан тикшерү чараларын үткәргәндә ачыкланган бозу фактлары буенча язмача анатматалар, шулай ук билгеләнгән тәртиптә расланган документларның кирәkle күчermәләрен бирүне таләп итәргә;

- 5) тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның вазыйфаи затлары тарафыннан тикшеру чараларын үткәргендә соралған документларны һәм материалларны тапшырмау яисә вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзөргө;
  - 6) үз компетенциясе кысаларында тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалық эшчәнлегенә кагылышлы барлық кирәкле документлар, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серләрне үз эченә алган документлар белән танышырга;
  - 7) тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалық эшчәнлегенә кагылышлы һәм тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның мәгълүмат базаларында электрон формада саклана торган мәгълүмат белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон тарафыннан саклана торган башка серне үз эченә алган мәгълүмат белән танышырга;
  - 8) мәгълүматларның электрон базаларына техник документлар белән танышу;
  - 9) административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзөргө, әгәр мондый хокук Россия Федерациясе законнарында каралган булса.
2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пунктында каралган кассалар, касса һәм хезмәт урыннары, складлар һәм архивларга мәһер сугу, документлар һәм материаллар алынган очракта, Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары кичекмәстән (24 сәгать дәвамында) бу хакта Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Контроль-хисап Палатасы рәисенә хәбәр итәргә тиеш.
3. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның оператив-хужалық эшчәнлегенә тыкшынырга, шулай ук контроль чаралар үткәргендә алынган мәгълүматны хәбәр итәргә, контроль чаралар тәмамланганчы һәм тиешле актлар һәм хисаплар төзөргә тиеш.
4. Контроль-хисап Палатасының вазифаи затлары дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серләрне сакларга, тикшерү һәм экспертиза-аналитик чаралар үткәргендә аларга билгеле булган контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар үткәрергә, тиешле актларда, хисапларда һәм бәяләмәләрдә аларның нәтижәләрен объектив һәм дөрес итеп чагылдырырга тиеш.
5. Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затлары Россия Федерациясе законнары нигезендә алар үткәрә торган контроль һәм эксперт-аналитик чаралар нәтижәләренен дөреспеге һәм объективлыгы, шулай ук дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне иғылан иткән өчен җаваплы.
6. Контроль-хисап Палатасы рәисе район Советы, аның комитетлары, комиссияләр һәм эш төркемнәре утырышларында, Югары Ослан муниципаль районы башкарма органнары, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы каршындагы координация һәм кинәшмә органнары утырышларында катнашырга хокуклы.

Статья 16. Контроль-хисап Палатасына мәгълүмат бирү

1. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән срокта Контроль-хисап Палатасы запрослары буенча контроль һәм эксперт-аналитик чаралар үткәру өчен кирәкле мәгълүмат, документлар һәм материаллар тапшырырга тиеш.
2. Контроль-хисап органнары тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән запросларны жибәру тәртибе Татарстан Республикасы законнары яисә муниципаль норматив хокукий актлар һәм контроль-хисап органнары регламентлары белән билгеләнә.
3. Контроль-хисап Палатасы тарафыннан контроль чараларын гамәлгә ашырганда тикшерелүче органнар һәм оешмалар Контроль-хисап Палатасының вазыйфаи затларына идарә итү һәм башка хисаплылык, муниципаль берәмлек бюджетын формалаштыру һәм

ұтәу, муниципаль берәмлек милкен куллану, тикшерелә торған оешмалар тарафыннан кулланыла торған мәгълүмат системалары һәм аларга техник документлар, шулай ук Контроль-хисап Палатасы тарафыннан аның вәкаләтләрен башкару өчен кирәkle башка документлар белән танышу мәмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

4. Муниципаль учреждениеләрне тәзү, үзгәртеп кору яки бетерү турында Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының хокукий актлары Югары Ослан муниципаль районының унитар предприятиеләренең акцияләр санын үзгәртү, хужалык жәмғияттыләренең устав капиталларында Югары Ослан муниципаль районының өлеше һәм акцияләре санын үзгәртү, Югары Ослан муниципаль районының бюджет акчалары һәм башка милек объектлары белән идарә итү турында шартнамәләр тәзү турындагы шартнамәләр кабул ителгәннән соң 10 эш көне эчендә Контроль-хисап Палатасына жибәрелә.

5. Югары Ослан муниципаль районының финанс-бюджет палатасы Контроль-хисап Палатасына Югары Ослан муниципаль районының жыелма бюджет язмасы, касса планы һәм аларга үзгәрешләр белән расланган бюджет хисаплылығын жибәрә.

6. Муниципаль берәмлекнәң бюджет акчаларының Баш администраторлары Контроль-хисап Палатасына жыелма бюджет хисаплылығын жибәрәләр.

7. Муниципаль беремлек хакимиите органнары ел саен Контроль-хисап Палатасына муниципаль унитар предприятиелер, учреждениелер, шулай ук муниципаль беремлек өлеше илле проценттан ким булмаган акционерлар жәмғияттыләре эшченлеген аудитор тикшеруе нәтижәләре буенча аудитор оешмаларының отчетларын һәм йомгакларын юллыйлар.

8. Контроль-хисап Палатасына аның соравы буенча контроль һәм эксперт-аналитик чаралар үткәру өчен кирәkle мәгълүматны, документларны һәм материалларны тапшырмау яки вакытында тапшырмау, шулай ук мәгълүматны, документларны һәм материалларны түлү күләмдә тапшырмау яки дөрес булмаган мәгълүматны, документларны һәм материалларны бирү Россия Федерациясе законнарында һәм (яки) Россия Федерациясе субъекты законнарында билгеләнгән жаваплылыкка кiterə.

Статья 17. Контроль-хисап Палатасы курсәтмәләре һәм тәкъдимнәре

1. Контроль-хисап Палатасы контроль чаралар үткәру нәтижәләре буенча жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, оешмаларга һәм аларның вазыйфаи затларына ачыкланган житешсезлекләрне бетерү, матди зыян кiterүне булдырмау, муниципаль берәмлеккә яисә кiterелгән зыянны каплау, хокук бозуларда гаепле вазыйфаи затларны жаваплылыкка тарту, шулай ук бозуларны кисәтү, бетерү һәм кисәтү буенча чаралар күрү өчен күрсәтмәләр кертергә хокуклы.

2. Контроль-хисап Палатасы тәкъдименә Контроль-хисап Палатасы рәисе кул куя.

3. Жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, шулай ук оешма, гариза бирелгән көннән алышп, бер ай эчендә бирелгән карарны карау нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар һәм чаралар турында Контроль-хисап Палатасына язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

4. Вазыйфаи затларны кисәтү, аларга киртә кую буенча кичектергесез чаралар таләп итә торған закон бозуларны ачыклау очрагында Контроль-хисап Палатасы хезмәткәрләре тарафыннан, шулай ук күрсәтмәләрне карау срокларын үтәмәгән очракта, Контроль-хисап Палатасы жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, тикшерелә торған оешмаларга һәм аларның вазыйфаи затларына курсәтмә жибәрә.

5. Контроль-хисап Палатасы курсәтмәсендә конкрет хокук бозулар һәм курсәтмә чыгаруның конкрет нигезләре курсәтелгән курсәтмә булырга тиеш.

6. Контроль-хисап Палатасы курсәтмәсенә Контроль-хисап Палатасы рәисе кул куя.

7. Контроль-хисап Палатасы курсәтмәсе анда билгеләнгән срокларда үтәлергә тиеш.
8. Контроль-хисап Палатасы курсәтмәсен билгеләнгән срокта үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән жаваплылык каралган.
9. Контроль-хисап Палатасы контрольлек чарапары уздырганда жинаять яисә коррупцион хокук бозу билгеләре күрсәтелгән муниципаль берәмлек бюджеты чарапарын законсыз файдалану фактлары ачыкланган очракта, Контроль-хисап Палатасы кичекмәстән хокук саклау органнарына контроль чарапар материалларын тапшыра.

Статья 18. Тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның хокуклары гарантияләре

1. Контроль чарапар уздырганда Контроль-хисап Палатасы тарафыннан тәзелгән актлар тикшерелүче органнар һәм оешмалар житәкчеләренә житкерелә. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар житәкчеләренең Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән срокларда бирелгән аңлатмалары һәм искәрмәләре актларга күшүп бирелә һәм алга таба аларның аерылгысыз өлеше булып тора.
2. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар һәм аларның вазыйфаи затлары тикшерү-хисап палатасының тулысынча яки өлешчә күрсәтмәләренең гамәлдә булмавын тану турында гариза белән судка мәрәжәгать итәргә, шулай ук Контроль-хисап Палатасының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белән район Советына мәрәжәгать итәргә хокуклы. Гариза бирү күрсәтмәненең гамәлдә булуын туктатмый.

Статья 19. Контроль-хисап Палатасының дәүләт һәм муниципаль органнары белән хезмәттәшлеке

1. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген тормышка ашырганда муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Үзәк Банкының территориаль идарәләре, Федераль казначылыкның территориаль органнары, салым органнары, прокуратура органнары, Россия Федерациясенең, Россия Федерациясе субъектының, муниципаль берәмлекнең бүтән хокук саклау, күзәтчелек һәм контроль органнары белән хезмәттәшлек итәргә, алар белән төзөргә, хезмәттәшлек турында килешүләр, контроль һәм эксперт-аналитик эшчәнлек нәтиҗәләре, норматив һәм методик материаллар белән алмашырга хокуклы.
2. Контроль-хисап Палатасы үз эшчәнлеген тормышка ашырганда башка муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнары, Россия Федерациясе Хисап Палатасы, Татарстан Республикасы Хисап Палатасы белән хезмәттәшлек итәргә, алар белән хезмәттәшлек һәм үзара хезмәттәшлек турында килешүләр төзөргә, Россия Федерациясе субъектының контроль-хисап органнары берләшмәләренә (ассоциациясенә) керергә хокуклы.
3. Үз эшчәнлеген координацияләү максатларында Контроль-хисап Палатасы һәм башка жирле үзидарә органнары вакытлы да, дайми эшләүче уртак Координация, консультация, кинәшмә һәм башка эшче органнар оештыра ала.
4. Контроль-хисап Палатасы Татарстан Республикасы Хисап Палатасы белән уртак контроль һәм экспертиза-аналитика чарапарын планлаштырырга һәм үткәрергә, Татарстан Республикасы Хисап Палатасы тарафыннан Контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенә анализ ясау һәм аның әшенең нәтиҗәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр алу мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Хисап Палатасына мәрәжәгать итәргә хокуклы.

5. Контроль-хисап Палатасы башка муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарының язмача мөрәжәгате буенча алар үткәргән контроль һәм эксперт-аналитика чарапарында катнаша ала.

6. Контроль-хисап Палатасы килешү нигезендә үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чарапарда катнашырга аудитор оешмаларын, аерым белгечләрне жәлеп итәргә хокуклы.

**Статья 20. Контроль-хисап Палатасы эшчәnlеге турында
мәгълүммәттән файдалануны тәэмин итү**

1. Контроль-хисап Палатасы, үз эшчәnlеге турында мәгълүматка үтемлелекне тәэмин итү максатларында, район Советының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чeltәrendә (алга таба - Интернет чeltәре) рәсми сайтында урнаштыра һәм «Волжская новь» район газетасында үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитика чарапары, аларны уздырганда ачыкланган хокук бозулар, кертелгән төкъдимнәр һәм курсәтмәләр, шулай ук алар буенча кабул итегән караплар һәм чарапар турында мәгълүмат урнаштыра.

2. Контроль-хисап Палатасы ел саен үз эшчәnlеге турында район Советына хисап бирә. Элеге хисап «Волжская новь» район газетасында басылып чыга һәм Интернет чeltәrendә район Советы тарафыннан карап тикшерелгәннән соң гына урнаштырыла.

3. Массакүләм мәгълүмат чарапарында бастырып чыгару һәм Интернет чeltәrendә Контроль-хисап Палатасы эшчәnlеге турында мәгълүмат урнаштыру тәртибе Контроль-хисап Палатасы регламенты нигезендә башкарыла.

**Статья 21. Контроль-хисап Палатасы эшчәnlеген финанс белән
тәэмин итү**

1. Контроль-хисап Палатасы эшчәnlеген финанс яғыннан тәэмин итү аңа йөкләнгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган күләмдә карала.

2. Контроль-хисап Палатасы эшчәnlеген тәэмин итү чыгымнары Югары Ослан муниципаль районы бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

3. Контроль-хисап Палатасы тарафыннан бюджет акчаларын һәм муниципаль милекне куллануны тикшерү район Советының хокукуй актлары нигезендә башкарыла.

**22 Статья. Контроль-хисап Палатасы хезмәткәрләрен социаль
тәэмин итү**

1. Контроль-хисап Палатасы Рәисенә һәм Контроль-хисап Палатасы аппараты хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче хезмәткәрләргә, шул исәптән Югары Ослан муниципаль районы бюджеты хисабына тормыш һәм сәламәтлек өчен мәжбүри дәүләт иминиятен дә кертеп, дәүләт я клавы гарантияләнә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М. Г. Зыятдинов